

EDUSKUNNAN VASTAUS 73/2005 vp

Hallituksen esitys laeiksi eräiden huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista sekä vesiliikennelain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi eräiden huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista sekä vesiliikennelain muuttamisesta (HE 42/2005 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 13/2005 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

eräiden huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on suojella ihmisten turvallisuutta ja terveyttä sekä omaisuutta ja ympäristöä huviveneiden, vesiskoottereiden ja niiden varusteiden vaarallisilta ominaisuuksilta sekä huviveneiden ja vesiskoottereiden moottoreiden pakokaasu- ja melupäästöiltä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitetaan:

1) *huvivenedirektiivillä* huviveneitä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 94/25/EY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/44/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003;

2) *huviveneellä* tyypistä tai kuljetuskoneistosta riippumatta urheiluun tai vapaa-ajan viettoon tarkoitettua venettä, jonka rungon pituus sovellettavien yhdenmukaistettujen standardien mukaan mitattuna on vähintään 2,5 ja enintään 24 metriä; se seikka, että samaa venettä voidaan vuokrata tai käyttää vapaa-ajan veneilykoulutukseen, ei estä veneen kuulumista tämän lain soveltamisalaan, kun vene saatetaan markkinoille virkistyskäyttöä varten;

3) *vesiskootterilla* sellaista vesikulkuneuvoa, jonka pituus on alle 4 metriä ja jossa on polttomoottori, jonka pääasiallinen työntövoiman lähde on vesisuihkupumppu ja joka on suunniteltu siten, että sitä käyttävät henkilöt istuvat, seisovat tai ovat polvillaan rungon päällä;

4) *moottorilla* huviveneen tai vesiskootterin käyttövoimana käytettävää bensiini- tai diesel-polttomoottoria, mukaan lukien kaksi- tai nelitahtinen sisämoottori ja kiinteällä pakoputkistolla varustettu tai varustamaton sisäperämoottori sekä perämoottori;

5) *varusteella* huvivenedirektiivin liitteessä II mainittua varustetta, joka saatetaan erillisenä markkinoille ja joka on tarkoitettu asennettavaksi;

6) *keskeneräisellä huviveneellä* venettä, joka koostuu rungosta tai rungosta ja yhdestä tai useammasta osasta;

7) *kuljetusmenetelmällä* mekaanista menetelmää, jonka avulla huvivene tai vesiskootteri kulkee, varsinkin potkurin tai vesisuihkun avulla toimivaa mekaanista voimansiirtojärjestelmää;

8) *veneen merkittäväällä muutoksella* olemassa olevan veneen muutosta:

a) jossa muutetaan veneen kuljetusmenetelmä;

b) johon liittyy moottorin merkittävä muutos; tai

c) joka muuttaa venettä siinä määrin, että sitä on pidettävä uutena veneenä;

9) *moottorin merkittäväällä muutoksella* moottorin muutosta:

a) josta voi aiheutua se, että moottori ylittää huvivenedirektiivin liitteen I B-osassa määritel-

lyt päästöraajat, ei kuitenkaan sellaista moottorin osien tavanomaista vaihtamista, joka ei muuta päästöominaisuuksia; tai

b) joka lisää moottorin nimellistehoa yli 15 prosenttia;

10) *tuotteella* tämän lain soveltamisalaan kuuluvaa huvivenettä, keskeneräistä huvivenettä, vesiskootteria, moottoria ja varustetta sekä venettä ja moottoria lisäksi silloin, kun siihen on tehty merkittävä muutos;

11) *yhdenmukaistetulla standardilla* standardia, joka on mainittu Euroopan unionin virallisessa lehdessä yhdenmukaistettujen standardien luettelossa;

12) *valmistajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka suunnittelee ja valmistaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan tuotteen tai joka suunnitteluttaa tai valmistuttaa sellaisen tuotteen aikomuksenaan saattaa se markkinoille omilla nimissään;

13) *valtuutetulla edustajalla* Euroopan unionin jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen toimeksianto toimia valmistajan puolesta valmistajan tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisten velvollisuuksien osalta;

14) *markkinoille saattamisesta vastaavalla henkilöllä* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan tuotteen markkinoille tai ottaa sen käyttöönsä.

3 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

1) suunnittelun ja rakentamisen osalta:

a) huviveneeseen ja keskeneräiseen huviveneeseen;

b) vesiskootteriin; ja

c) varusteeseen;

- 2) pakokaasupäästöjen osalta:
 - a) moottoriin, joka on asennettu tai erityisesti tarkoitettu asennettavaksi huviveneeseen tai vesiskootteriin; ja
 - b) moottoriin, joka on asennettu huviveneeseen tai vesiskootteriin, jos siihen tehdään moottorin merkittävä muutos;
- 3) melupäästöjen osalta:
 - a) huviveneeseen, jossa on kiinteällä pakoputkistolla varustamaton sisäperämoottori tai sisämoottori;
 - b) huviveneeseen, jossa on kiinteällä pakoputkistolla varustamaton sisäperämoottori tai sisämoottori ja jolle on tehty veneen merkittävä muutos ja joka on sen jälkeen saatettu markkinoille muutosta seuraavien viiden vuoden aikana;
 - c) vesiskootteriin; ja
 - d) perämoottoriin ja kiinteällä pakoputkistolla varustettuun sisäperämoottoriin, joka on tarkoitettu asennettavaksi huviveneeseen.

4 §

Poikkeukset soveltamisalasta

- Tämän lain soveltamisalaan ei kuulu:
- 1) suunnittelun ja rakentamisen osalta:
 - a) pelkkään kilpailutarkoitukseen tehty vene, mukaan lukien kilpa- tai harjoitussoutuvene, jonka valmistaja on sellaiseksi veneeksi merkinnyt;
 - b) kanootti, kajakki, gondoli eikä polkuvene;
 - c) purjelauta;
 - d) lainelauta eikä moottorikäyttöinen lainelauta;
 - e) ennen vuotta 1950 suunniteltu historiallinen vene alkuperäisenä tai sellaisena yksittäisenä jäljennöksenä, joka on rakennettu pääasiassa alkuperäisistä materiaaleista ja jonka valmistaja on sellaiseksi veneeksi merkinnyt;
 - f) koekäyttöön tarkoitettu vene, jos sitä ei myöhemmin saateta markkinoille;
 - g) yksityiseen omaan käyttöön rakennettu vene, jos sitä ei viiden vuoden kuluessa rakentamisesta saateta markkinoille;
 - h) erityisesti kaupallista tarkoitusta varten miehitettävä ja matkustajia kuljettava vene, var-

sinkin sisävesialusten teknisistä vaatimuksista annetussa neuvoston direktiivissä 82/714/ETY määritelty vene matkustajamäärästä riippumatta, jollei 2 §:n 2 kohdasta muuta johdu;

- i) sukellusvene;
 - j) ilmatyynyalus;
 - k) kantosiipialus; eikä
 - l) höyrykäyttöinen vene, jolla on ulkoinen polttoainejärjestelmä, joka toimii kivihiilellä, koksilla, puulla, öljyllä tai kaasulla;
- 2) pakokaasupäästöjen osalta:
- a) moottori, joka on asennettu tai joka on tarkoitettu asennettavaksi 1 kohdan a, f tai h—k alakohdassa tarkoitettuun veneeseen;
 - b) vuotta 1950 aikaisemman mallin mukainen alkuperäinen moottori tai sen yksittäinen jäljennös, jota ei ole valmistettu sarjatuotantona ja joka on asennettu 1 kohdan e tai g alakohdassa tarkoitettuun veneeseen; eikä
 - c) yksityiseen omaan käyttöön rakennettu moottori, jos sitä ei viiden vuoden kuluessa rakentamisesta saateta markkinoille;
- 3) melupäästöjen osalta 1 kohdan a eikä f—k alakohdassa tarkoitettu vene.

5 §

Markkinavalvontasäännösten soveltamisala

Markkinavalvontasäännöksiä sovelletaan 3 §:ssä tarkoitettuihin tuotteisiin. Markkinavalvontasäännöksiä ei kuitenkaan sovelleta edellä tarkoitettuihin tuotteisiin siinä tapauksessa, että kysymys on samalla 4 §:ssä tarkoitettusta tämän lain soveltamisalaan kuulumattomasta tuotteesta.

2 luku

Tuotteiden vaatimustenmukaisuus

6 §

Markkinoille saattaminen tai käyttöön ottaminen

Tuote voidaan saattaa markkinoille tai ottaa tarkoitettuun käyttöön vain, jos se oikein raken-

nettuna, asennettuna ja huollettuna ei aiheuta vaaraa ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle, omaisuudelle eikä ympäristölle.

7 §

Tuotteita koskevat vaatimukset

Markkinoille saatettavan tai käyttöön otettavan tuotteen on täytettävä huvivenedirektiivin liitteen I mukaiset ihmisten turvallisuutta ja terveyttä sekä ympäristönsuojelua ja kuluttajan-suojaa koskevat olennaiset vaatimukset.

Yhdenmukaistettuja standardeja vastaavien kansallisten standardien mukaisen tuotteen katsotaan täyttävän huvivenedirektiivin liitteen I vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan huvivenedirektiivin täytäntöönpanemiseksi säätää:

1) näytteille asetettavalle tuotteelle asetettavista vaatimuksista;

2) keskeneräisen huviveneen markkinoille saattamisesta; sekä

3) liitettävän varusteen ja moottorin markkinoille saattamisesta ja käyttöön ottamisesta.

8 §

Vaatimustenmukaisuuden arviointi

Valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan on ennen tuotteen markkinoille saattamista tai käyttöön ottamista huolehdittava siitä, että tuotteelle suoritetaan vaatimustenmukaisuuden arviointi sen varmistamiseksi, että tuote täyttää sille tässä laissa tai sen nojalla säädetyt vaatimukset.

Jos kyse on huviveneen rakentamisen jälkeisestä arvioinnista eikä valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja ole huolehtinut arvioinnin suorittamisesta, tulee sellaisen Euroopan unionin jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtioon sijoittautuneen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka saattaa huvive-

neen markkinoille tai ottaa sen käyttöön omalla vastuullaan, huolehtia arvioinnista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan huvivenedirektiivin täytäntöönpanemiseksi säätää tarkemmin 1 ja 2 momentissa säädetyistä vaatimustenmukaisuuden arvioinnista.

9 §

CE-merkintä

Vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi tulee huvivenedirektiivin liitteen IV mukainen CE-merkintä olla seuraavissa markkinoille saatettavissa tai käyttöön otettavissa tuotteissa:

1) huvivene, vesiskootteri ja varuste, joka täyttää huvivenedirektiivin liitteen I olennaiset vaatimukset; ja

2) perämoottori ja kiinteällä pakoputkistolla varustettu sisäperämoottori, joka täyttää huvivenedirektiivin liitteen I B- ja C-osan olennaiset vaatimukset.

CE-merkintä on tehtävä näkyvällä, helposti luettavalla ja pysyvällä tavalla:

1) huviveneeseen ja vesiskootteriin huvivenedirektiivin liitteen I A-osan 2.2 kohdan mukaisesti;

2) varusteeseen taikka sen pakkaukseen, jos CE-merkintä ei mahdu varusteeseen; sekä

3) perämoottoriin ja pakoputkistolla varustettuun sisäperämoottoriin huvivenedirektiivin liitteen I B-osan 1.1 kohdan mukaisesti.

CE-merkinnässä on oltava huvivenedirektiivin liitteissä IX—XII ja XVI esitettyjen menettelyjen täytäntöönpanosta vastuussa olevan laitoksen tunnusnumero.

Tuotteeseen ei saa kiinnittää sellaisia merkkejä tai tekstejä, jotka voidaan helposti merkitykseltään tai muodoltaan sekoittaa CE-merkintään tai jotka voivat vaikeuttaa CE-merkinnän näkymistä ja luettavuutta.

Jos tuote kuuluu sellaisen muun lainsäädännön soveltamisalaan, jossa on säännöksiä CE-merkinnästä, merkinnän tulee osoittaa, että tuote on myös näiden muiden säännösten mukainen.

10 §

Tuotteiden mukana olevat asiakirjat ja asiakirjojen kieli

Markkinoille saatettavan tai käyttöön otettavan tuotteen mukana tulee olla omistajan käsikirja ja vaatimustenmukaisuuden vakuutus siten kuin huvivenedirektiivin liitteissä I ja XV säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan huvivenedirektiivin täytäntöönpanemiseksi säätää asiakirjoista, joiden tulee olla markkinoille saatettavan keskenäisen huviveneen sekä markkinoille saatettavan tai käyttöön otettavan liitettävän varusteen ja moottorin mukana.

Tässä pykälässä tarkoitettujen asiakirjojen tulee olla ainakin suomen ja ruotsin kielellä.

11 §

Ilmoitetun laitoksen nimeäminen

Liikenne- ja viestintäministeriö nimeää hakemuksesta laitokset, joilla on oikeus toimia ilmoitettuna laitoksena 8 §:ssä tarkoitettussa vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa. Hakemuksessa on esitettävä ministeriön pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot.

Nimeämis päätöksessä määritellään ilmoitetun laitoksen pätevyysalue, vahvistetaan laitoksen valvontaan liittyvät järjestelyt sekä asetetaan tarvittaessa muitakin laitoksen toimintaa koskevia vaatimuksia, rajoituksia ja ehtoja, joilla varmistetaan tehtävien asianmukainen suorittaminen. Ilmoitettu laitos voidaan nimetä määräjäksi tai toistaiseksi.

Laitoksen on oltava viranomainen tai suomalainen oikeushenkilö, ja sen on täytettävä huvivenedirektiivin liitteessä XIV asetetut vähimmäisvaatimukset. Laitoksen, joka täyttää sovellettavien yhdenmukaistettujen standardien vaatimukset, katsotaan täyttävän edellä mainitut vähimmäisvaatimukset.

Ilmoitetun laitoksen on osoitettava ulkopuolisella arvioinnilla täyttävänsä 3 momentissa säädetyt edellytykset.

12 §

Ilmoitetun laitoksen tehtävät

Ilmoitettu laitos suorittaa seuraavia tehtäviä huvivenedirektiivin liitteissä VI, VII, IX—XII ja XVI esitetyn mukaisesti:

- 1) antaa EY-tyyppitarkastustodistuksen;
- 2) valvoo EY-tyyppitarkastustodistuksessa kuvailtua tyypinmukaisuutta tai tarkastaa kukin yksittäisen tuotteen ja antaa vaatimustenmukaisuustodistuksen;
- 3) vastaa valmistajan perustaman laatu järjestelmän hyväksymisestä, valvonnasta ja hyväksymisen peruuttamisesta; sekä
- 4) osallistuu suunnittelu- ja tuotantovaiheessa testeihin, joita valmistaja tekee tai teettää puolestaan.

Ilmoitetun laitoksen tehtävistä huviveneen rakentamisen jälkeisessä arvioinnissa säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Ilmoitettu laitos voi teettää alihankkijalla osatoimenpiteitä tässä pykälässä tarkoitettujen tehtäviensä suorittamisessa, jos alihankkija täyttää huvivenedirektiivin liitteen XIV mukaiset ilmoitetun laitoksen nimeämisestä koskevat vähimmäisvaatimukset ja jos alihankkija suorittaa tehtävät tässä laissa taikka sen nojalla säädettyjen vaatimusten mukaisesti. Ilmoitettu laitos vastaa alihankintana teettämistään toimenpiteistä.

13 §

Hyvän hallinnon vaatimukset ja virkavastuu

Ilmoitetun laitoksen on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), kielilaislaissa (423/2003), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Ilmoitetun laitoksen tai tämän alihankkijan palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

14 §

Ilmoitetun laitoksen valvonta ja nimeämisen peruuttaminen

Liikenne- ja viestintäministeriö valvoo ilmoitettujen laitosten toimintaa. Ministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada valvontatehtävänsä suorittamiseksi tarpeelliset tiedot laitoksen hallinnosta, taloudesta, henkilökunnan teknisestä pätevyydestä, laitoksen tekemistä arvioinneista sekä tämän lain mukaisista arviointimenettelyistä ja laitoksen antamista vaatimustenmukaisuustodistuksista ja EY-tyyppitarkastustodistuksista.

Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava ministeriölle sellaisista toimintansa muutoksista, joilla voi olla vaikutusta sen toimintaedellytyksiin.

Ministeriö voi peruuttaa nimeämisen kokonaan tai määrääjäksi, jos ilmoitettu laitos ei enää täytä huvivenedirektiivin liitteessä XIV säädettyjä vaatimuksia taikka jos laitos toimii olennaisesti tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti.

Ministeriön on ilmoitettava Euroopan yhteisöjen komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille nimeämänsä ilmoitetut laitokset sekä nimeämisen peruutukset.

3 luku

Markkinavalvontasäännökset

15 §

Merenkulkulaitoksen suorittama markkinavalvonta

Merenkulkulaitos valvoo, että tuotteet ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia silloin, kun ne ensimmäisen kerran saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön.

16 §

Velvollisuus ilmoittaa vaarasta

Jos valmistaja, valtuutettu edustaja tai markkinoille saattamisesta vastaava henkilö saa tietoonsa tai hänen tulisi hallussaan olevien tietojen perusteella pystyä ammattitaitonsa perusteella päättämään, että tuotteesta voi aiheutua vaaraa ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle taikka omaisuudelle tai ympäristölle, hänen on ilmoitettava tästä välittömästi Merenkulkulaitokselle. Valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön on samalla ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin hän on jo ryhtynyt vaaran takia.

Valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön on tehtävä yhteistyötä Merenkulkulaitoksen kanssa vaaran torjumiseksi Merenkulkulaitoksen sitä pyytäessä.

17 §

Kuluttajille annettavat tiedot

Valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön on annettava markkinoinnissaan kuluttajille ja kuluttajiin rinnastettaville henkilöille tarvittavat tiedot, jotta he pystyvät arvioimaan tuotteeseen liittyvät vaarat. Valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön on myös varmistauduttava siitä, että tiedot annetaan kuluttajille ja kuluttajiin rinnastettaville henkilöille ymmärrettävässä muodossa. Merenkulkulaitos voi vaatia, että valmistaja, valtuutettu edustaja tai markkinoille saattamisesta vastaava henkilö antaa kuluttajille sopivalla tavalla tuotteeseen liittyvän vaaran torjumisen tai ehkäisemisen kannalta tarpeellisia käytö- tai toimintaohjeita, varoituksia tai muuta tietoa.

18 §

Tiedonsaantioikeus

Valmistajan, valtuutetun edustajan sekä markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön on annettava Merenkululaitokselle tämän määrittämässä ajassa lain noudattamisen valvonnassa tarpeelliset tiedot, erityisesti siltä osin kuin ne ovat tarpeen tuotteiden yksilöimiseksi ja tarvittaessa niiden jäljittämiseksi, sekä valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa vaadittaessa esitettävä Merenkululaitokselle tarkastusta varten kirjanpitoa, kirjeenvaihtonsa ja varastonsa sekä annettava tehtävän suorittamisessa tarpeellinen apu.

19 §

Tarkastusoikeus

Merenkululaitoksella on oikeus päästä alueelle, huoneistoon ja muuhun sellaiseen tilaan, jonne pääsy on tässä laissa tarkoitetun valvonnan kannalta tarpeen, tehdä siellä tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Tarkastusoikeus ei kuitenkaan ulotu kotirauhan suojaamiin tiloihin.

20 §

Oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi ja testattavaksi

Merenkululaitoksella on oikeus ottaa tuotteita tutkittavakseen ja testattavakseen, jos se on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnan kannalta tarpeellista. Merenkululaitos voi käyttää tutkimuksessa ja testauksessa sekä riskinarvioinnissa apunaan ulkopuolista asiantuntijaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tutkittavaksi ja testattavaksi otettu tuote, joka on vahingoittunut, on korjattava tai, jos se ei ole mahdollista, korvattava käyvän hinnan mukaan, jos valmistaja, valtuutettu edustaja tai markkinoille saattamisesta vastaava henkilö sitä vaatii, jollei havaita, että tuote on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastainen.

Jos tuote ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia, Merenkululaitos voi velvoittaa valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön korvaamaan hankinnasta, tutkimuksesta ja testauksesta aiheutuneet välttämättömät ja tarpeelliset kustannukset. Korvattavien kustannusten tulee kuitenkin olla kohtuullisissa suhteissa valvonnassa suoritettuihin toimenpiteisiin sekä rikkomuksen laatuun.

Tutkittavaksi ja testattavaksi ottamista ei kuitenkaan voida ulottaa kotirauhan suojaamiin tiloihin.

21 §

Ulkopuoliselle asiantuntijalle asetettavat vaatimukset

Tämän lain mukaista viranomaisvalvontaa varten tutkimuksia, testauksia ja riskinarviointia tekevällä asiantuntijalla tulee olla näiden tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja pätevyys. Tällaiseen ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan virkamiehen esteellisyttä koskevia hallintolain säännöksiä.

22 §

Määräys puutteellisuuden korjaamiseksi

Jos Merenkululaitos valvontaa suorittaessaan toteaa, että tuote, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole tässä laissa tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia, Merenkululaitos voi määrätä tuotteen valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön korjaamaan puutteellisuuden Merenkululaitoksen asettamassa määräajassa.

23 §

Toimenpidemääräykset vaaran torjumiseksi, ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

Jos tuotteeseen liittyvä vaara ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle taikka omaisuudelle tai ympäristölle voidaan tehokkaasti torjua tai eh-

käistä taikka vaaran suuruutta voidaan olennaisesti vähentää korjaus-, oikaisu- tai tiedottamistoimenpitein, Merenkululaitos voi määrätä, että valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön on toteutettava tällaiset toimenpiteet Merenkululaitoksen asettamassa määräajassa ja määrämällä tavalla.

Merenkululaitos voi myös määrätä, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella taikka että valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön toiminta keskeytetään tai kielletään.

24 §

Valmistuksen, maahantuonnin, markkinoille saattamisen ja käyttöönottamisen kieltö

Jos tuote on ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle taikka omaisuudelle tai ympäristölle vaarallinen taikka tuote, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia, Merenkululaitos voi kieltää valmistajalta, valtuutetulta edustajalta tai markkinoille saattamisesta vastaavalta henkilöltä tuotteen valmistuksen, maahantuonnin, markkinoille saattamisen tai käyttöönottamisen. Merenkululaitos voi samalla määrätä, että valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön on tehokkaasti ja välittömästi poistettava vaaralliset tai säännösten vastaiset tuotteet markkinoilta.

Valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön on annettava Merenkululaitokselle tämän määräämässä ajassa selvitys siitä, millä tavoin hän on toimeenpannut tässä pykälässä tarkoitettuun kieltoon liitetyn määräyksen, jonka mukaan tuotteet on poistettava markkinoilta.

25 §

Valmistuksen, maahantuonnin, markkinoille saattamisen ja käyttöönottamisen väliaikainen kieltö

Merenkululaitos voi määrätä 24 §:ssä tarkoitettua kiellon väliaikaisena, jos on ilmeistä, että tuote aiheuttaa vaaran ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle taikka omaisuudelle tai ympäristölle taikka tuote, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia. Väliaikainen kieltö on voimassa, kunnes asia lopullisesti ratkaistaan mainitun pykälän nojalla. Merenkululaitos voi määrätä väliaikaisen kiellon samanaikaisesti kuin se antaa 22 tai 23 §:ssä tarkoitettua korjaus- tai oikaisumääräyksen tai määrää toiminnan keskeytettäväksi, jolloin kieltö on voimassa korjaus- tai oikaisu-toimenpiteelle asetettua määräajan.

Kun väliaikainen kieltö on asetettu, kysymys 24 §:ssä tarkoitettua kiellon antamisesta on ratkaistava ensi tilassa.

26 §

Määräys tuotteen hävittämiseksi

Jos 23—25 §:ssä tarkoitettuja kielloja ja määräyksiä ei voida pitää riittävinä, Merenkululaitos voi määrätä valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön hallussa olevan tuotteen taikka 27 §:n nojalla valmistajalle, valtuutetulle edustajalle tai markkinoille saattamisesta vastaavalle henkilölle palautetun tuotteen hävitettäväksi tai, jos tätä ei katsota tarkoituksenmukaiseksi, määrätä, miten tuotteen suhteen muutoin on meneteltävä.

27 §

Määräys tuotteen korjaamiseksi, vaihtamiseksi tai kaupan purkamiseksi

Kun Merenkululaitos on 24 §:n nojalla määrännyt tuotetta koskevan kiellon, se voi määrätä valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön ryhty-

mään toimenpiteisiin, jotka koskevat jo markkinoille saatettua tai käyttöön otettua tuotetta ja joiden nojalla tuotteeseen liittyvä vahingonvaara voidaan torjua ja tuotteen haltijan oikeudellinen asema turvata.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla määräyksellä valmistaja, valtuutettu edustaja tai markkinoille saattamisesta vastaava henkilö voidaan velvoittaa:

1) korjaamaan tuote niin, että sen rakenteessa tai koostumuksessa olevasta viasta tai puutteesta taikka siitä annetuista totuudenvastaisista tai harhaanjohtavista tai puutteellisista tiedoista aiheutuva vaara poistuu (*korjaaminen*);

2) ottamaan takaisin tuote, joka saattaa vaarantaa ihmisten turvallisuuden tai terveyden taikka omaisuuden tai ympäristön, sekä antamaan sen tilalle samanlainen tai samankaltainen tuote, joka ei ole vaarallinen (*vaihto*); taikka

3) purkamaan kauppa (*kaupan purku*).

Merenkulkulaitos voi antaa 1 momentissa tarkoitettua määräyksen myös, jos 24 §:ssä tarkoitettua kieltoa ei voida määrätä sen vuoksi, että kysymyksessä olevia tuotteita ei ole enää valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön hallussa, ja jos määräyksen antamiseen on painavia syitä.

28 §

Määräys tiedottamiseen

Jos Merenkulkulaitos on määrännyt 24 tai 25 §:ssä tarkoitettua kiellon taikka antanut 27 §:ssä tarkoitettua määräyksen, Merenkulkulaitos voi asettamassaan määräajassa ja määräämällänsä tavalla velvoittaa valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön tiedottamaan kiellosta tai määräyksestä sekä tuotteeseen taikka sen käyttämiseen liittyvästä vaarasta. Tiedottamista koskeva määräys voidaan antaa myös silloin, kun 24 §:ssä tarkoitettua kieltoa ei voida määrätä sen vuoksi, että kysymyksessä olevia tuotteita ei ole enää valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön

hallussa, ja kun tiedottamisvelvoitteen asettamiselle on painavia syitä.

29 §

Toimenpiteet CE-merkinnällä varustetun vaarallisen tai vaatimustenvastaisen tuotteen osalta

Jos Merenkulkulaitos toteaa, että CE-merkinnällä varustettu tuote voi oikein suunniteltuna, rakennettuna, tarvittaessa asennettuna, huollettuna ja käyttötarkoituksen mukaisesti käytettynä vaarantaa ihmisten turvallisuuden tai terveyden taikka omaisuuden tai ympäristön, tulee Merenkulkulaitoksen ryhtyä tarvittaviin 24 ja 25 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin tällaisten tuotteiden poistamiseksi markkinoilta tai niiden markkinoille saattamisen ja käyttöönottamisen kieltämiseksi tai rajoittamiseksi. Merenkulkulaitoksen on viipymättä ilmoitettava toimenpiteistään ja niiden perusteista Euroopan yhteisöjen komissiolle.

Jos CE-merkinnällä varustettu tuote ei ole vaatimustenmukainen, tulee Merenkulkulaitoksen ryhtyä toimenpiteisiin CE-merkinnän kiinnittänyttä valmistajaa, valtuutettua edustajaa tai markkinoille saattamisesta vastaavaa henkilöä vastaan. Merenkulkulaitoksen on viipymättä ilmoitettava toimenpiteistään ja niiden perusteista Euroopan yhteisöjen komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille.

30 §

Toimenpiteet epäasianmukaisen CE-merkinnän osalta

Jos CE-merkintä on kiinnitetty epäasianmukaisesti, valmistaja, valtuutettu edustaja tai markkinoille saattamisesta vastaava henkilö on velvollinen saattamaan merkinnän sitä koskevien säännösten mukaiseksi Merenkulkulaitoksen määräämällä tavalla.

Jos 1 momentissa tarkoitettua velvollisuutta ei noudateta, Merenkulkulaitoksen on ryhdyttävä tarvittaviin 29 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

31 §

Uhkasakko

Merenkulkulaitoksen tämän lain nojalla määrää kieltoa tai antamaa määräystä on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisistä syistä ole tarpeetonta.

Merenkulkulaitos voi asettaa 17 §:ssä tarkoitettujen tietojen antamisen sekä 18 §:ssä tarkoitettun tiedonantovelvollisuuden sekä asiakirjojen ja varaston esittämisvelvollisuuden noudattamisen tehosteeksi uhkasakon.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettun uhkasakon tuomitsee maksettavaksi hallinto-oikeus Merenkulkulaitoksen hakemuksesta.

Uhkasakkoon, teettämiseen ja keskeyttämiseen sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

32 §

Valvonnasta perittävät maksut

Merenkulkulaitos voi määrätä valmistajan, valtuutetun edustajan tai markkinoille saattamisesta vastaavan henkilön suorittamaan Merenkulkulaitokselle valtion maksuperustelaissa (150/1992) tarkoitettun omakustannusarvon mukaisen maksun niistä tarkastuksista, jotka ovat olleet tarpeen Merenkulkulaitoksen ryhdyttyä tämän lain 22—30 §:ssä tarkoitettuun valvontatoimenpiteeseen. Maksusta säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

4 luku

Erinäiset säännökset

33 §

Tiedonsaanti toiselta viranomaiselta ja salassapidettävien tietojen luovuttaminen

Merenkulkulaitoksella ja tulliviranomaisella on oikeus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saada tämän lain mukaista val-

vontaa varten tarpeellisia tietoja toisilta viranomaisilta.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa saatuja salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja luovuttaa:

1) syyttäjälle, poliisille, rajavartiolaitokselle ja tulliviranomaiselle rikoksen ehkäisemiseksi tai selvittämiseksi;

2) ympäristönsuojelu- ja kuluttajansuojeluviranomaiselle silloin, kun luovutettava asiakirja sisältää tälle viranomaiselle tarpeellisia tietoja sille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi; sekä

3) toimivaltaiselle ulkomaan viranomaiselle ja kansainväliselle toimielimelle Euroopan yhteisön direktiiviin tai Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuvan velvoitteen toteuttamiseksi.

34 §

Ilmoitetun laitoksen tietojen luovuttaminen

Ilmoitetut laitokset ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä velvollisia antamaan:

1) laitosten yhteistoiminnan kannalta tarpeellisia tietoja toisille tässä laissa tarkoitetuille ilmoitetuille laitoksille sekä Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen toisen jäsenvaltion nimeämille ilmoitetuille laitoksille; sekä

2) tämän lain mukaisen valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja Merenkulkulaitokselle.

35 §

Yleinen ohjaus ja valvonta

Yleinen ohjaus ja kehittäminen tämän lain tarkoituksen toteutumiseksi kuuluu liikenne- ja viestintäministeriölle.

Merenkulkulaitos valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja päätösten noudattamista.

Tulliviranomainen valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja

päätösten noudattamista tuotteiden Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelta tapahtuvassa maahantuonnissa.

36 §

Virka-apu

Poliisin on annettava Merenkululaitokselle ja tulliviranomaiselle tässä laissa tai sen nojalla säädettyjen tehtävien suorittamiseksi virka-apua. Virka-avun antamisen edellytyksenä on, että Merenkululaitosta tai tulliviranomaista esitetään suorittamasta virkatehtäviään.

37 §

Muutoksenhaku

Merenkululaitoksen 22—30 §:n nojalla tekemää päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomaisen toisin määrää.

Merenkululaitoksen 32 §:n nojalla tekemään maksua koskevaan päätökseen haetaan muutosta sen mukaan kuin valtion maksuperustelaissa säädetään.

Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

38 §

Oikaisumenettely ja muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen päätöksistä

Ilmoitetun laitoksen vaatimustenmukaisuustodistusta, EY-tyyppitarkastustodistusta tai laatu järjestelmän arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Laitoksen antamaan päätökseen saa hakea oikaisua Merenkululaitokselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ilmoitetun laitoksen antamaan päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusosoitus.

Merenkululaitoksen oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta sen mukaan kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

39 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) saattaa tuotteen markkinoille tai ottaa sen käyttöön 6 tai 9 §:n taikka 7, 8 tai 10 §:n tai niiden nojalla annettujen säännösten vastaisesti,

2) rikkoo 16 tai 17 §:ssä säädettyä velvollisuutta tai

3) rikkoo 22—30 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai määräystä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eräiden huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain rikkomisesta* sakkoon.

Joka rikkoo 22—30 §:n nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

40 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tällä lailla kumotaan moottoriveneiden äänenvaimennuksesta 30 päivänä maaliskuuta 1973 annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (308/1973) sekä eräiden huviveneiden turvallisuudesta 20 päivänä kesäkuuta 1996 annettu asetus (464/1996).

41 §

Siirtymäsäännös

Tämän lain estämättä markkinoille saatettavaksi ja käyttöön otettavaksi hyväksytään kuitenkin:

1) 31 päivään joulukuuta 2005 saakka huviveneet, keskeneräiset huviveneet ja varusteet, jotka täyttävät vesiliikennelain (463/1996) ja eräiden huviveneiden turvallisuudesta annetun ase-

tuksen vaatimukset, sekä vesiskootterit, jotka täyttävät vesiliikennelain vaatimukset;

2) 31 päivään joulukuuta 2005 saakka dieselmoottorit ja nelitahtiset bensiinimoottorit, jotka täyttävät vesiliikennelain ja moottoriveneiden äänenvaimennuksesta annetun kauppaja teollisuusministeriön päätöksen vaatimukset; sekä

3) 31 päivään joulukuuta 2006 saakka kaksitahtiset bensiinimoottorit, jotka täyttävät vesiliikennelain ja moottoriveneiden äänenvaimennuksesta annetun kauppaja teollisuusministeriön päätöksen vaatimukset.

Laki

vesiliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 20 päivänä kesäkuuta 1996 annetun vesiliikennelain (463/1996) 10 § ja

lisätään 2 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Sovelletamisala

Tätä lakia sovelletaan huviveneisiin ja vesiskoottereihin siltä osin kuin niistä ei erikseen

säädä eräiden huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Kumotun 10 §:n nojalla annetut säännökset jäävät voimaan.

Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 2005